

(/)

 (/)

> Forhistorisk tid, antikken, arkæologi ([http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12)

12)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Guldhornene

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/de-foerwste-og-de-stoerste-fund>)

Guldhornene

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 1039

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/guldhornene&title=))

Henning Rossen Haugaard

Historierne om Guldhornene

Historia 2021. 420 sider illustreret. 300 kr.

Af Kresten Søe

Oldtidsskatten der gik tabt

De to guldhorn fra Gallehus ved Møgeltønder, som blev fundet med næsten hundrede års mellemrum i 1639 og 1734, udgør tilsammen det mest betydningsfulde og mest omtalte oldtidsfund i Danmark og måske hele Norden.

De to store horn var fra Jernalderen omk. år 400 e. Kr. Som oldtidsfund rangerer de højere end Gundestrupkedlen og Solvognen, men gik tabt for altid ved et tyveri og omsmelting i 1802.

En national katastrofe, som dog til gengæld gav inspiration til Adam Oehlenschlägers berømte digt af samme navn, der markerede starten på Romantikken i Danmark.

Hidtil ligger det eneste boglige værk - Johannes Brøndsteds: Guldhornene - helt tilbage i 1954. Foreliggende bog følger i store træk Brøndsteds disposition, men supplerer med senere forskning fx angående såvel datering, tolkning af udsmykning, runeindskriften og dens tolkning samt udviklingen her i de forskellige udgivelser og teorier hos forskerne, der har været på banen siden da.

Der fortælles om Guldhornenes billedverden, som tolkes ud fra den nordiske mytologi og om, hvem den berømte Lægæst fra runeindskriften egentlig var. Herudover berettes fx om de mange kopier af guldhornene og hvor meget, der kan udledes heraf fx med hensyn til udformningen med fx krumning og placeringen af billeder og ornament. Dertil kommer teorier om, hvorfor og hvornår hornene i sin tid blev skjult. Endelig bringes mere perifere kapitler om fx drikkehorn, ølbrygningens historie, lignende tyverier af fx guldhornskopier, guldhornene som danske nationale symboler og guldhornene i digtning, kunst, film og litteratur.

Bogen er rigt illustreret med en række tegninger og fotos og afbildninger af åsteder, personer og fx kort. Der afsluttes med stikord, personregister og litteraturliste.

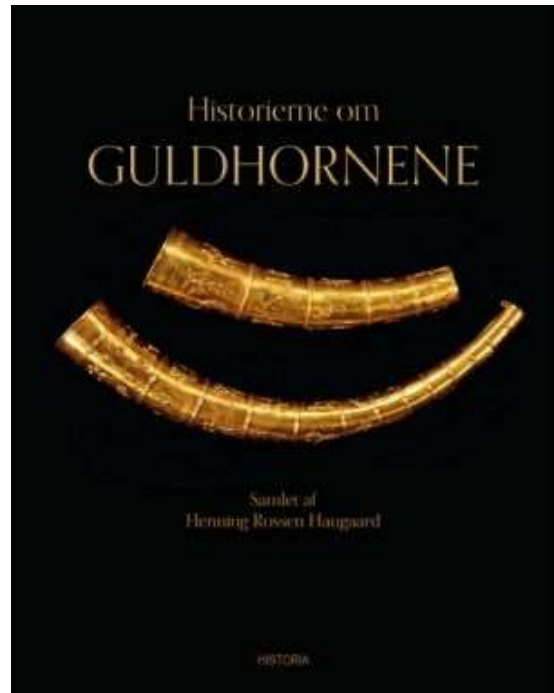
Guldhornene som fascination siden 1980'erne

Forfatteren har som lægmand længe haft interesse for hornene og redegør i indledningen for sit personlige forhold, fascination og grundige studie af emnet. En fordybelse, der bl.a. illustreres af en 16 sider lang, tætskrevet litteraturliste over værker og artikler helt tilbage til Ole Worms: De Aureo Cornu fra 1641.

Haugaards erklærede ønsker har med bogen dels været at samle de mange myter og historier, der gennem tiden er kommet om Guldhornene, dels at bringe en underbygning af en personlig teori om, hvem egentlig den Lægæst eller Ahlewi var, der stod bag hornenes tilblivelse. Teorien udbygges og begrundes omfattende i et af bogens mange kapitler, men har dog foreløbig været blankt afvist af Nationalmuseet.

Opbygning, fremstilling og niveau

Bogen er opbygget af 36 selvstændige kapitler af varierende længde. For en dels vedkommende kan de læses uafhængigt af hinanden. Dette moment kan være en fordel, men giver også omvendt en hel del gentagne oplysninger med hensyn til fx hornenes vægt, mål og konstruktion. Abstraktionsniveauet i kapitlerne er - alt efter de opgivne og anvendte kilder - meget ujævnt, og strækker sig fra det meget detaljerede videnskabelige til det alment og mere populære.

Som følge heraf indskrænkes målgruppen til de fortrinsvis videregående interesserede med en god del forhåndsviden.

Strukturen forekommer til tider løs, og de mange detaljer skygger tit for det overblik, som Brøndstedts mere stramme struktur indgiver. Det er således stadig for tidligt at lægge det gamle hovedværk fra 1954 på hylden.

Konklusion

Forfatteren har tydeligvis leveret et stort og grundigt arbejde, men har efter min vurdering også gået lidt for meget ud i periferien via tangenter i form af kapitler med mere populært stof som fx ølbrygningens historie, drikkehorn generelt, tyverier af samme og forskellige begivenheder i relation hertil.

Som bogen grundlæggende fremstår, havde jeg her foretrukket lidt mere udbygning af den personlige valuering af de enkelte forskellige historier og teorier.

Det store illustrationsmateriale gør bogen indbydende. Men en del af gengivelser havde været tjent med et større billedformat af hensyn til formidling af detaljerne.

Men når dette er sagt, skal forfatteren have cadeau og tak for sit grundige arbejde, der dels i et enkelt værk opsamler en mængde opdateret viden om de forsvundne klenodier, og dels fx på biblioteker nu kan lade guldhornene være repræsenteret direkte på hylderne, frem for altid på forespørgsel at hente den slidte Brøndsted op fra magasinerne.

[Historie-online.dk, den 30. juni 2021]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/forhistorisk-tid-12-12/de-foerwste-og-de-stoerste-fund>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

DE FØRSTE OG DE STØRSTE FUND

(<http://www.historie-online.dk/boger/de-foerwste-og-de-stoerste-fund>)

SPARTA

(<http://www.historie-online.dk/boger/sparta>)

TÆT PÅ ETRUSKERNE

(<http://www.historie-online.dk/boger/taet-paa-etruskerne>)
